

Πολεοδομικός Σχεδιασμός 2

Επεμβάσεις στον Αστικό Χώρο

Διδάσκων

Νίκος Μπελαβίλας

[πρώην φροντιστήριο Ειρήνη Κλαμπατσέα]

Σπουδαστική Ομάδα:

Αδαμίδη Εύη, Κελέκη Χρυσάνθη, Παπαδημητρίου Κωνσταντίνα

_ιστορική αναδρομή εξέλιξη Πατησίων	σελ. 2
_γενική εικόνα χρήσεων επί της οδού Πατησίων	σελ. 3
_κυκλοφοριακός χάρτης της περιοχής	σελ. 4
_προβληματικές στην περιοχή	σελ. 5
_ιδέα διαγράμματα	σελ. 6
_ζωνοποίηση	σελ. 7
_δίκτυο σχεδιάγραμμα masterplan	σελ. 8
_ζώνη Α ραχοκοκκαλιά [δρόμος]	σελ. 9
_ζώνη Α ραχοκοκκαλιά [κενά ισόγεια]	σελ. 10
_ζώνη Α ραχοκοκκαλιά [ακάλυπτοι]	σελ. 11
_ζώνη Β πολιτισμός	σελ. 12
_ζώνη Γ εκπαίδευση	σελ. 13
_συμπεράσματα	σελ. 14
_βιβλιογραφία	σελ. 15

οδός Πατησίων

Μελετώντας την οδό Πατησίων, τη θέση της μέσα στην πόλη και την ιστορική συνέχεια της μέσα στο κέντρο, θα θεωρήσουμε ότι η χρονολογική αφετηρία της είναι η στιγμή που η Αθήνα γίνεται πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους [1834]. Ο χαρακτήρας της οδού ήταν ανέκαθεν **πολιτικός** όπως επίσης, πρόβαλλε συνεχώς την **κοινωνική ζωή** και σύναξη. Πέραν από τα τότε σημεία σύναξης επί της Πατησίων [Πολύγωνο και διασταύρωση με Αιόλου], η ανάπτυξη της οδού μετά την προσθήκη του Πολυτεχνείου και του Αρχαιολογικού Μουσείου [1890] αρχίζει και στρέφεται προς το βορρά, προσπαθώντας να **ενώσει το κέντρο με τις υπόλοιπες περιοχές**. Με αυτόν τον τρόπο, κατά μήκος της Πατησίων βρίσκουμε εκατέρωθεν διάφορες πλατείες και περιοχές οι οποίες ενώ διαφοροποιούνται αρκετά, υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που τις διέπουν και χαρακτηρίζονται **περιοχές του κέντρου**. [πολιτικο-κοινωνικο-εμπορικός χαρακτήρας]

πλατεία Βικτώριας

Πλατεία Αμερικής

πλατεία Κολιάτσου

πλατεία Ομόνοιας

Φωκίωνος Νέγρη
Κυψέλη

Πατησίων

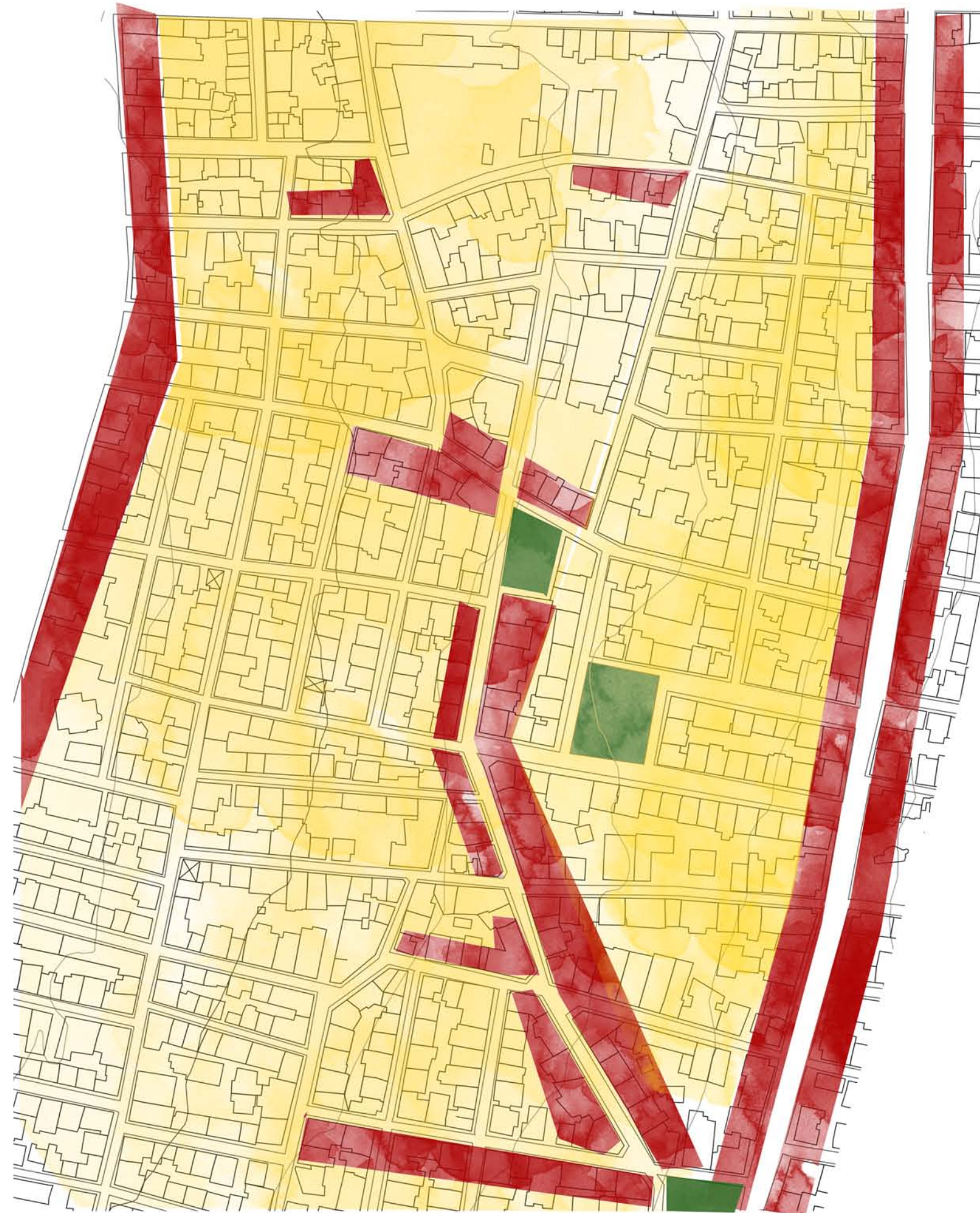
Φυσικά όλη αυτή η επέκταση δεν θα μπορούσε να μην αφορά και τις **συγκοινωνίες** της πρωτεύουσας. Το 1908 το τράμ φτάνει στα Πατήσια και θα λειτουργήσει μέχρι το 1953, όπου και ξηλώνεται ενώ ήδη από το 1885 λειτουργούσε ο ατμήλατος σιδηρόδρομος Αθηνών - Κηφισιάς ο οποίος θα αντικατασταθεί πολύ αργότερα το 1956 από τον Ηλεκτρικό. Έχοντας πλέον περάσει στο 20ό αιώνα, κατά το μεσοπόλεμο, η δόμηση της Πατησίων θα ενισχυθεί. Εκτός από τα τοπία κατά μήκος της Πατησίων, η πλατεία Αμερικής και η Φωκίωνος Νέγρη θα αποτελέσουν περιοχές, όπου εστίες ψυχαγωγίας και πολυκατοικίες θα αποτελέσουν ένα σημαντικότερο πόλο έλξης για τη νέα αστική τάξη. Με την εκτόξευση της οικοδομικής δραστηριότητας τη δεκαετία του '70 σε συνδυασμό με τα παραπάνω, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι επέρχεται μεγάλη υποβάθμιση του κέντρου, όσον αφορά τη κατοίκηση. Ενώ το φαινόμενο της προαστιοποίησης έχει αφετηρία το 1950, εκείνη την περίοδο, αρχίζει και παρατηρείται ολοένα και περισσότερο. Παρόλα αυτά η Πατησίων, με τις πυκνοδομημένες περιοχές εκατέρωθεν και τη κυκλοφοριακή συμφόρηση συνέχιζε να αποτελεί έναν άξονα ιδιαίτερης σημασίας, έναν "ασφάλινο ποταμό στην καρδιά της πολύβουης πόλης" όπως αναφέρεται και στις εφημερίδες στα τέλη της δεκαετίας του '90, κάτι το οποίο θα μπορούσαμε να πούμε και σήμερα ότι μέχρι ένα σημείο ισχύει.

γενική άποψη χρήσεων περιοχής πλατείας Κολιάτσου_Αμερικής

Η υπό μελέτη περιοχή αναπτύχθηκε τις δεκαετίες του '50, '60 και '70 σε **συνεχές σύστημα δόμησης** με βάση το μοντέλο της εργολαβικής πολυκατοικίας και της αντιπαροχής. Η ανοικοδόμηση έγινε πάνω σε ένα κάρναβο που διαμορφώθηκε στις αρχές του αιώνα από διαδοχικές κατατιμήσεις γεωργικής γης, οι οποίες στη συνέχεια εντάσσονταν στο σχέδιο πόλης με αποτέλεσμα την μεγάλη συμπίεση των υπαίθριων χώρων.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα αποτελεί το **κλειστό - συμπληρωμένο οικοδομικό τετράγωνο**, όπου η πλειοψηφία των οικοπέδων που το απαρτίζουν έχουν ήδη κτιστεί με το συνεχές σύστημα. Τα διαμορφωμένα μέτωπα των κτιριακών συγκροτημάτων στις περισσότερες περιπτώσεις καθιστούν τους χώρους των ακαλύπτων στο εσωτερικό τους απροσπέλαστους.

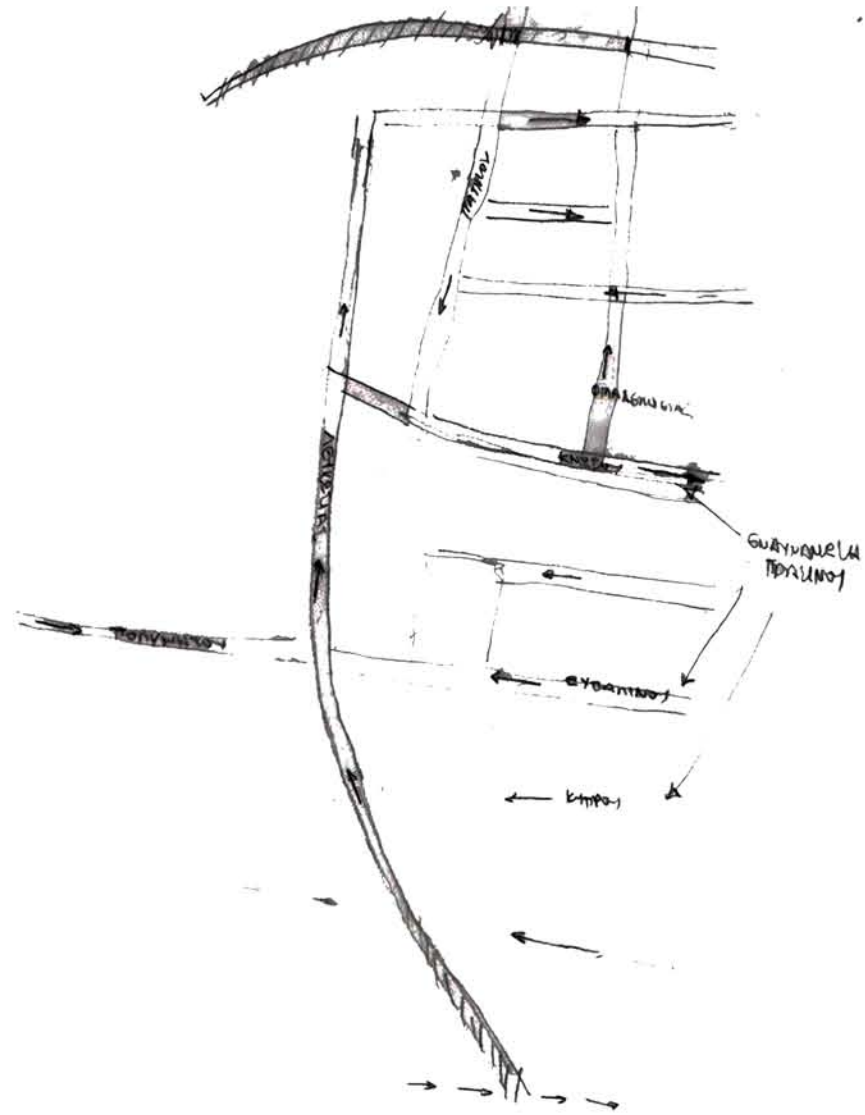
Κύρια χρήση της περιοχής εμφανίζεται η **κατοικία**. Στο επίπεδο των ισογείων οι χρήσεις είναι μικτές, καθώς στα κτίρια που υπήρχε αρχική πρόβλεψη συναντάμε καταστήματα. Σπανιότερα χώροι που αρχικά προορίζονταν για κατοίκηση μετατρέπονται σε χώρους άλλων χρήσεων.

“Όσον αφορά το λιανικό εμπόριο, στην περιοχή μελέτης κυριαρχούν τα καταστήματα ειδών καθημερινής εξυπηρέτησης (τα καταστήματα ευρύτερης ακτινοβολίας συναντώνται στους υπερτοπικούς άξονες της Πατησίων και των Αχαρνών). Ωστόσο, το πλήθος των άδειων καταστημάτων υποδηλώνει την χαμηλή ζήτηση για εμπορικές χρήσεις.

Έντονη εμφάνιση εκφράσεων υποβάθμισης της περιοχής η στασιμότητα εξέλιξης, η εγκατάλειψη, η κακή κατάσταση του κτιριακού αποθέματος (δημόσιου και ιδιωτικού) που μεταφράζεται σε **πτώση των αξιών της γης**. Τα προπολεμικά κτίσματα τείνουν μάλλον να εγκαταλείπονται παρά να επισκευάζονται, ενώ και τα μεταπολεμικά αν και σε καλύτερη κατάσταση λόγω των επικρατούσων κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών ομοίως παραμένουν χωρίς επέμβαση συντήρησής τους για μεγάλο χρονικό διάστημα.

κυκλοφοριακό σύστημα περιοχής πλατείας Κολιάτσου_Αμερικής

διαμόρφωση κι ενδυνάμωση δύο οδών ήπιας κυκλοφορίας στο εσωτερικό ανάμεσα σε Πατησίων και Φυλής

Ο δημόσιος χώρος πρακτικά ταυτίζεται με τους δρόμους. Το οδικό δίκτυο καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό του υπαίθριου χώρου του συνόλου της περιοχής και εξυπηρετεί κυρίως την κυκλοφορία και την στάθμευση των αυτοκινήτων. Το δε πλάτος των δρόμων κυμαίνεται από 7-12μ, οπότε μπορεί να χαρακτηριστεί μικρό.

- δρόμος υψηλής συχνότητας
- δρόμος μέτριας συχνότητας
- δρόμος χαμηλής συχνότητας
- πεζόδρομος

εντοπισμός προβληματικών περιοχών Πατησίων

πράσινες οδοί
πεζόδρομοι ή δρόμοι οι οποίοι
έχουν αρκετή φύτευση κατά
μήκος τους

στην περιοχή εντοπίζονται
έλαχιστοι χώροι πρασίνου, κι
αυτοί με τη μορφή
ελεύθερων δημόσιων χώρων
το πράσινο συγκεντρώνεται
είτε στις πλατείες είτε στις
φυτεύσεις στους δρόμους,
πεζοδρόμους και στους
ακαλύπτους

οι **υποδομές** απουσιάζουν στην
περιοχή των Πατησίων γι' αυτό κ
οι κάτοικοι έχουν σχηματίσει πολύ
αντιφατικές απόψεις για τη χρήση
και διαχείριση του
δημόσιου χώρου
υπάρχει έντονη κινητικότητα και
ζωντάνια μέσω συλλόγων,
καταλήψεων κι ομάδων
δράσεων

υπάρχει πολύ υψηλή κυκλοφορία
στους κεντρικούς άξονες που
οδηγούν στο κέντρο [Πατησίων]
με αυτόν τον τρόπο εμποδίζεται η
εύκολη **προσβαση** στην περιοχή
η οδός Πατησίων είναι δρόμος
μεταφοράς από τη μία περιοχή
στην άλλη κι όχι διοχέτευσης
σ' αυτές οπότε εκλείπει ένα δυνατό
σύστημα μεταφορών μέσα στην
περιοχή τόσο για τα αυτοκίνητα
όσο και για τους πεζούς

← είσοδος στην περιοχή

στην περιοχή υπάρχουν αρκετοί
χώροι **εκπαίδευσης** και **πολιτισμού**
δεν υπάρχει, όμως ένα δίκτυο
μεταξύ τους όπως επίσης, κι
αρκετοί ανοιχτοί χώροι εκτόνωσης
αυτών των χρήσεων

στην περιοχή παρατηρούμε
πολλά **κενά ισόγεια**
καταστήματα
σε μερικά οικοδομικά τετράγωνα
το μεγαλύτερο ποσοστό των
ισογείων έχει κενά ισόγεια, τα
οποία συχνά έχουν και
πρόσβαση στον εκάστοτε
ακάλυπτο

ιδέα_διαγράμματα

κάτω πατήσια

χρειάζεται ένας παράλληλος άξονας με αυτόν της Πατησίων, πιο βαθιά μέσα στην περιοχή, για να φιλοξενήσει χρήσεις, που η περιοχή έχει ανάγκη

η οδός Λευκωσίας, εκτός από χρήσεις τοπικού εμπορίου έχει πολλά κενά ισόγεια [πρώην καταστήματα], τα οποία μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν και να διαμορφώσουν δίκτυο **κοινωνικών υποδομών** για τους κατοίκους

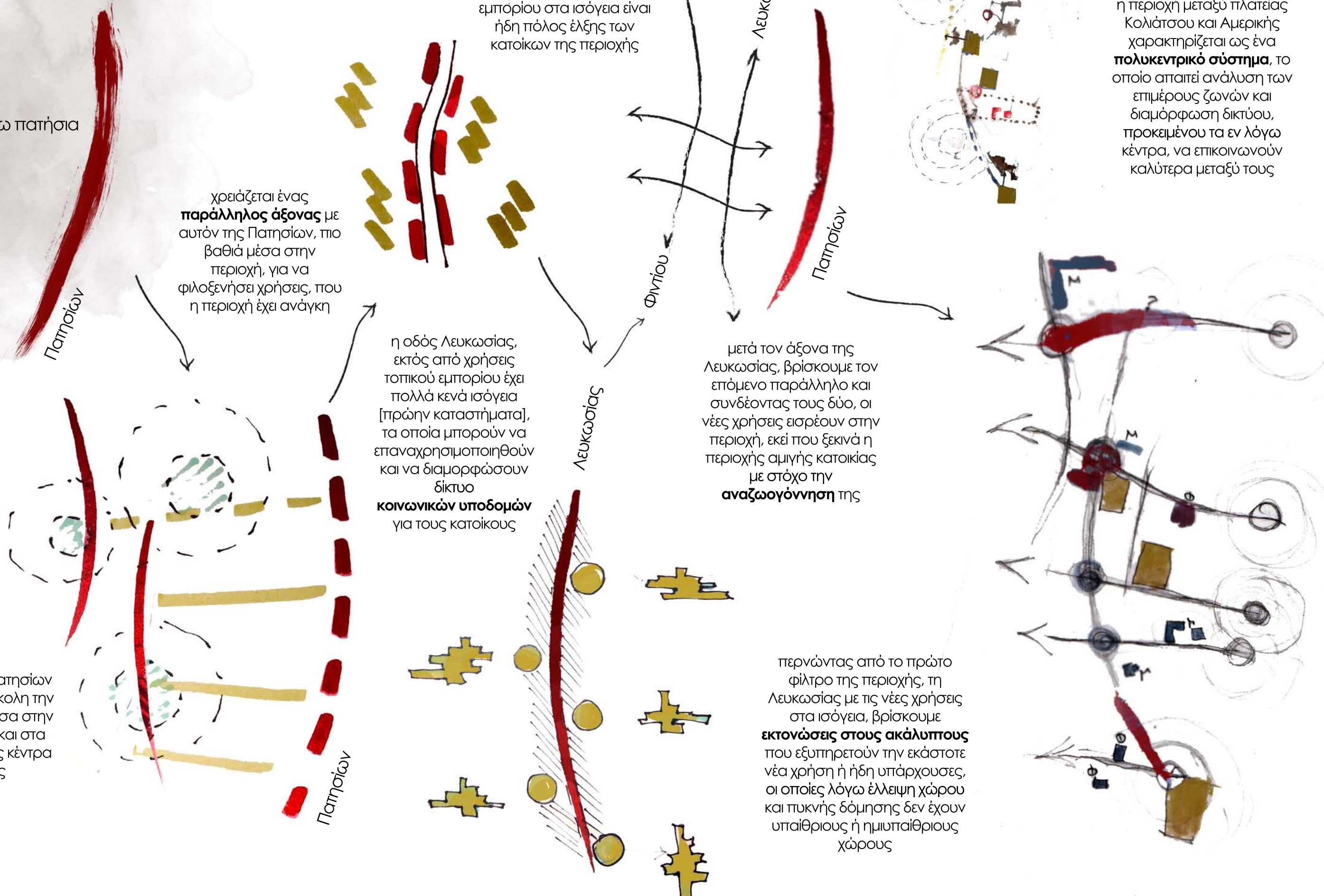
η οδός Πατησίων κάνει δύσκολη την εισροή μέσα στην περιοχή και στα επιμέρους κέντρα της

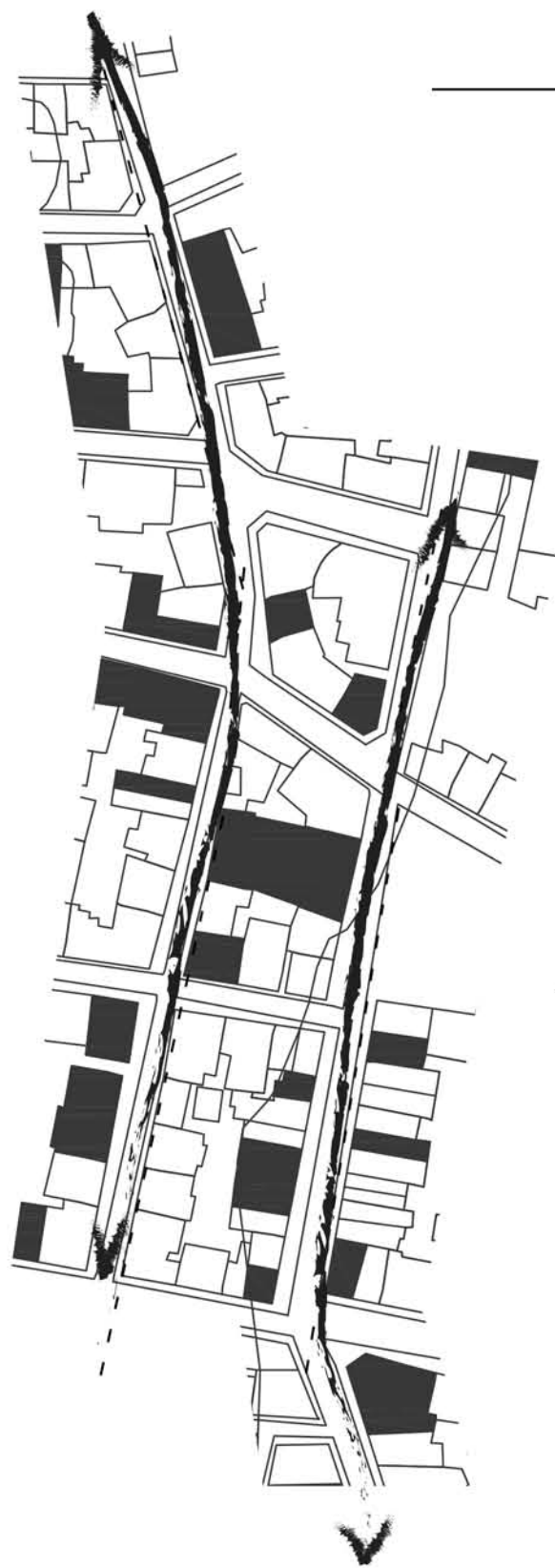
η οδός Λευκωσίας είναι ήδη άξονας που συλλέγει χρήσεις τοπικού εμπορίου στα ισόγεια είναι ήδη πόλος έλξης των κατοίκων της περιοχής

μετά τον άξονα της Λευκωσίας, βρίσκουμε τον επόμενο παράλληλο και συνδέοντας τους δύο, οι νέες χρήσεις εισρέουν στην περιοχή, εκεί που ξεκινά η περιοχής αμιγής κατοικίας με στόχο την **αναζωογόνηση** της

περνώντας από το πρώτο φίλτρο της περιοχής, τη Λευκωσίας με τις νέες χρήσεις στα ισόγεια, βρίσκουμε **εκτονώσεις στους ακάλυπτους** που εξυπηρετούν την εκάστοτε νέα χρήση ή ήδη υπάρχουσες, οι οποίες λόγω έλλειψη χώρου και πυκνής δόμησης δεν έχουν υπαίθριους ή ημιυπαίθριους χώρους

η περιοχή μεταξύ πλατείας Κολιάτσου και Αμερικής χαρακτηρίζεται ως ένα **πολυκεντρικό σύστημα**, το οποίο απαιτεί ανάλυση των επιμέρους ζωνών και διαμόρφωση δικτύου, προκειμένου τα εν λόγω κέντρα, να επικοινωνούν καλύτερα μεταξύ τους

ζώνη Α

Η ζώνη Α αναφέρεται στους δρόμους Λευκωσίας και Φιντίου οι οποίοι διατρέχουν καθ'όλο το μήκος την περιοχή μελέτης και ενώνουν τα σημεία ενδιαφέροντος

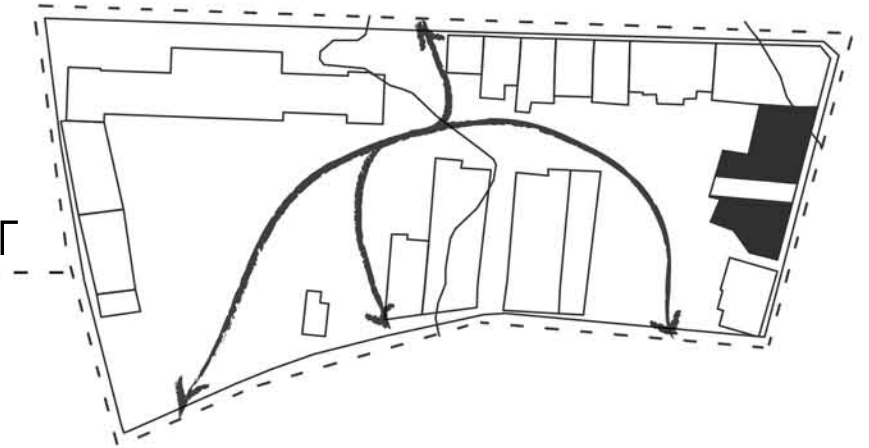
Κατά το μήκος αυτών των οδικών αξόνων γίνεται έντονα αισθητό το αποτύπωμα της οικονομικής κρίσης καθώς υπάρχει πληθώρα κλειστών καταστημάτων

Η κίνηση των αυτοκινήτων είναι έντονη ενώ εκατέρωθεν υπάρχουν παρκαρισμένα οχήματα

Η φύτευση στα πεζοδρόμια είναι σημειακή, επαρκής ωστόσο καθώς δημιουργεί μια ομπρέλα πρασίνου πάνω από αυτά

ζώνη Γ

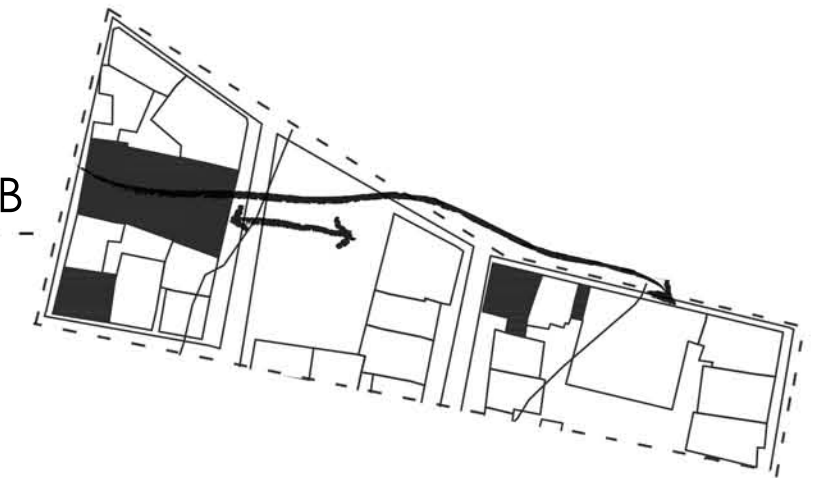

Πρόκειται για την περιοχή όπου βρίσκεται το 8ο και το 1ο εσπερινό γενικό λύκειο, το 8ο γυμνάσιο και το 23ο δημοτικό Αθηνών

Γίνεται λοιπόν κατανοητό ότι υπάρχει έντονη κίνηση κάποιες ώρες της ημέρας ενώ τις υπόλοιπες είναι ηπιότερη

Στη νότια παρειά του τετραγώνου υπάρχει ένας πεζόδρομος οποίος δεν χρησιμοποιείται από όλους τους μαθητές καθώς τον χωρίζει από τα σχολεία (όλα εκτός του δημοτικού) ένας τοίχος ύψους 2 μέτρων

ζώνη Β

Η ζώνη αυτή βρίσκεται στο ύψος της πλατείας Αγίου Ανδρέα και τη διασχίζουν οι οδοί Λευκωσίας και Κνωσού

Η πλατεία αποτελεί έναν ισχυρό χώρο εστίασης και συνάθροισης ζύμωσης των διαφορετικότητων των κατοίκων της περιοχής

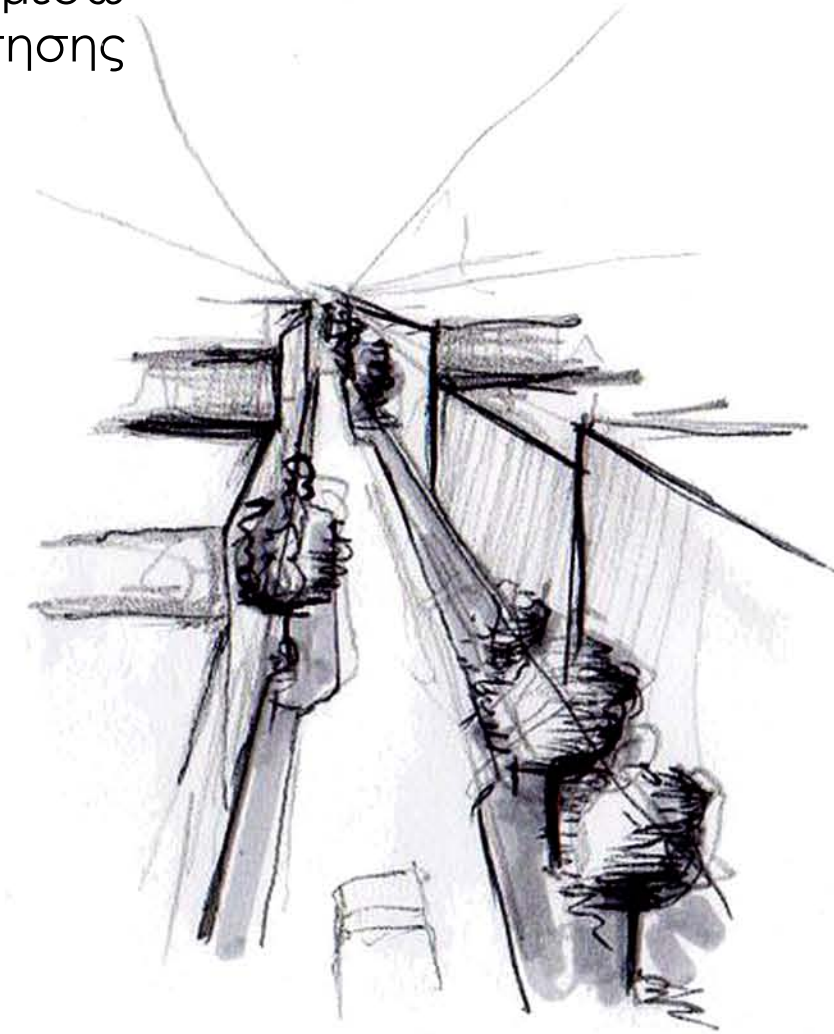
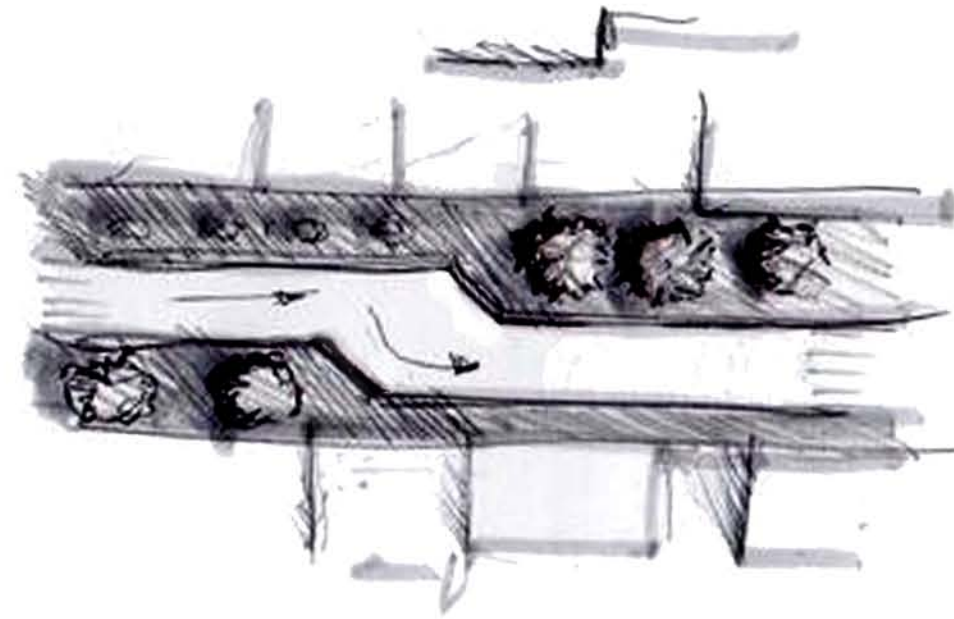
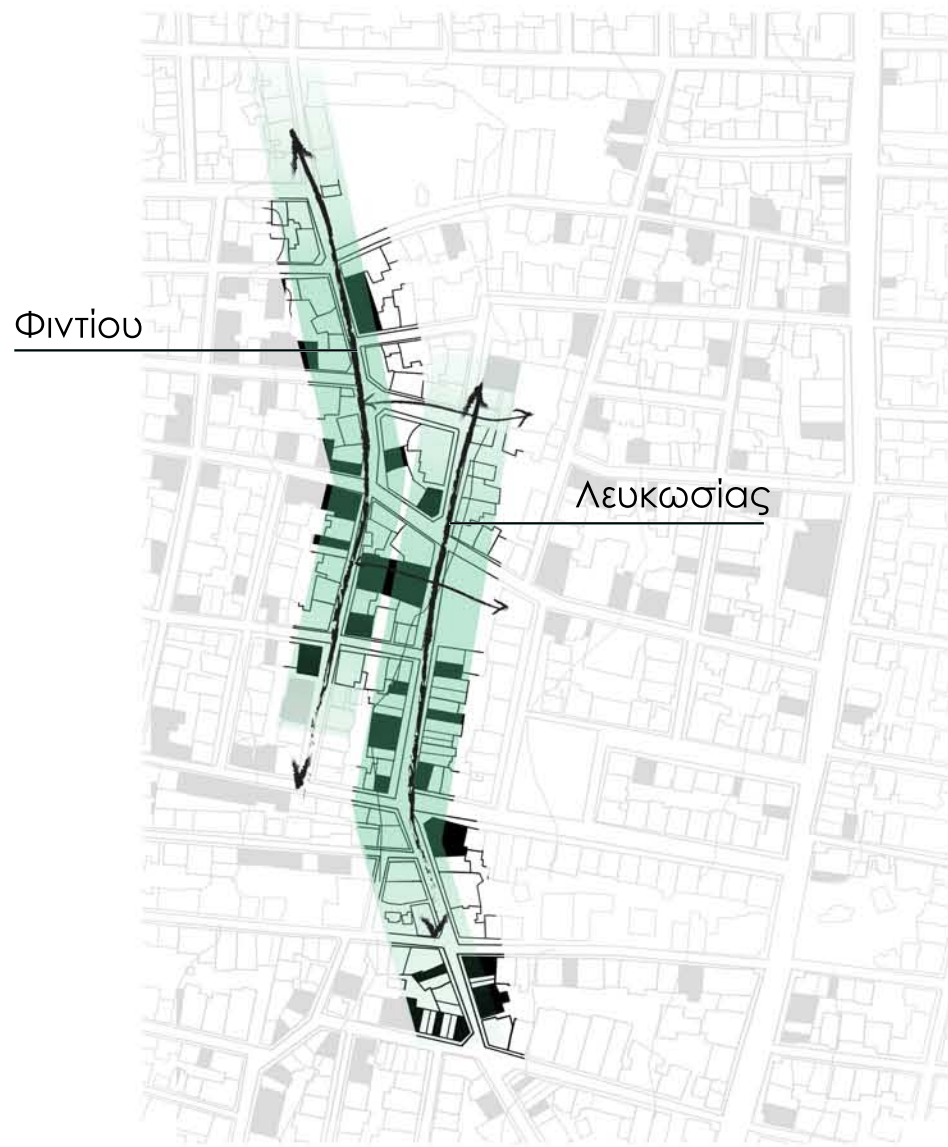
Θεωρούμε ότι ο χαρακτήρας της ζώνης αυτής είναι πολιτισμικός καθώς εκτός από την εκκλησία, επί της οδού Λευκωσίας υπάρχει ο εγκαταλειμμένος πλέον, κινηματογράφος athenee ενώ επί της οδού Κνωσού το θέατρο Κνωσός

Δίκτυο επεμβάσεων

Διαμόρφωση της κυκλοφορίας και της στάθμευσης μέσω ηπιοποίησης της κίνησης των αυτοκινήτων και οριοθέτησης των χώρων στάθμευσης

ηπιοποίηση κυκλοφορίας

καθορισμός θέσεων στάθμευσης

ενίσχυση των φυτεύσεων κατά μήκος του πεζοδρομίου

διαπλάτυνση του πεζοδρομίου και από τα δύο μέτωπα ώστε τα σταθμευμένα οχήματα να μην εμποδίζουν τη διάλευση των πεζών στην περιοχή

Οι εμπορικές χρήσεις που έχουν απομείνει στην περιοχή, χτυπημένες και από την κρίση, διαθέτουν καθαρά τοπικό χαρακτήρα. Έτσι, το αναξιοποίητο κτιριακό απόθεμα αποτελεί πλέον στοιχείο που χαρακτηρίζει την περιοχή ενώ σε αυτό περιλαμβάνονται και κτήρια ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος

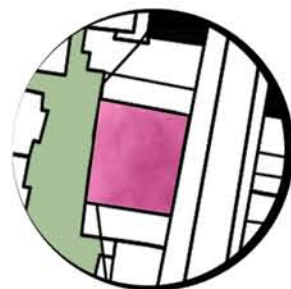
Η βιβλιοθήκη τοποθετείται σε σημείο, όπου η πρόσβαση από τα σχολεία πραγματοποιείται εύκολα μέσω του πεζοδρόμου. Συμβάλλει στην ενίσχυση του εκπαιδευτικού χαρακτήρα της ζώνης Γ χωρίς να αναφέρεται αποκλειστικά στους μαθητές αλλά σε όλες τις κοινωνικές ομάδες της περιοχής

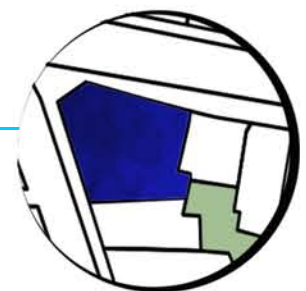
Ο χώρος παρέχεται σε εθελοντές ιατρούς οι οποίοι ώστε να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στις ασθενείς κοινωνικές ομάδες

Προτείνεται η μερική επαναλειτουργία του κινηματογράφου Ατενέ ως δημόσιος χώρος προβολών. Καθώς αυτός βρίσκεται σε καλή σχέση με το δημόσιο χώρο δημιουργείται ένα πέρασμα το οποίο ενώνει τη Λευκωσίας και κατ'επέκταση την πλατεία Αγίου Ανδρέα με τη Φιντίου

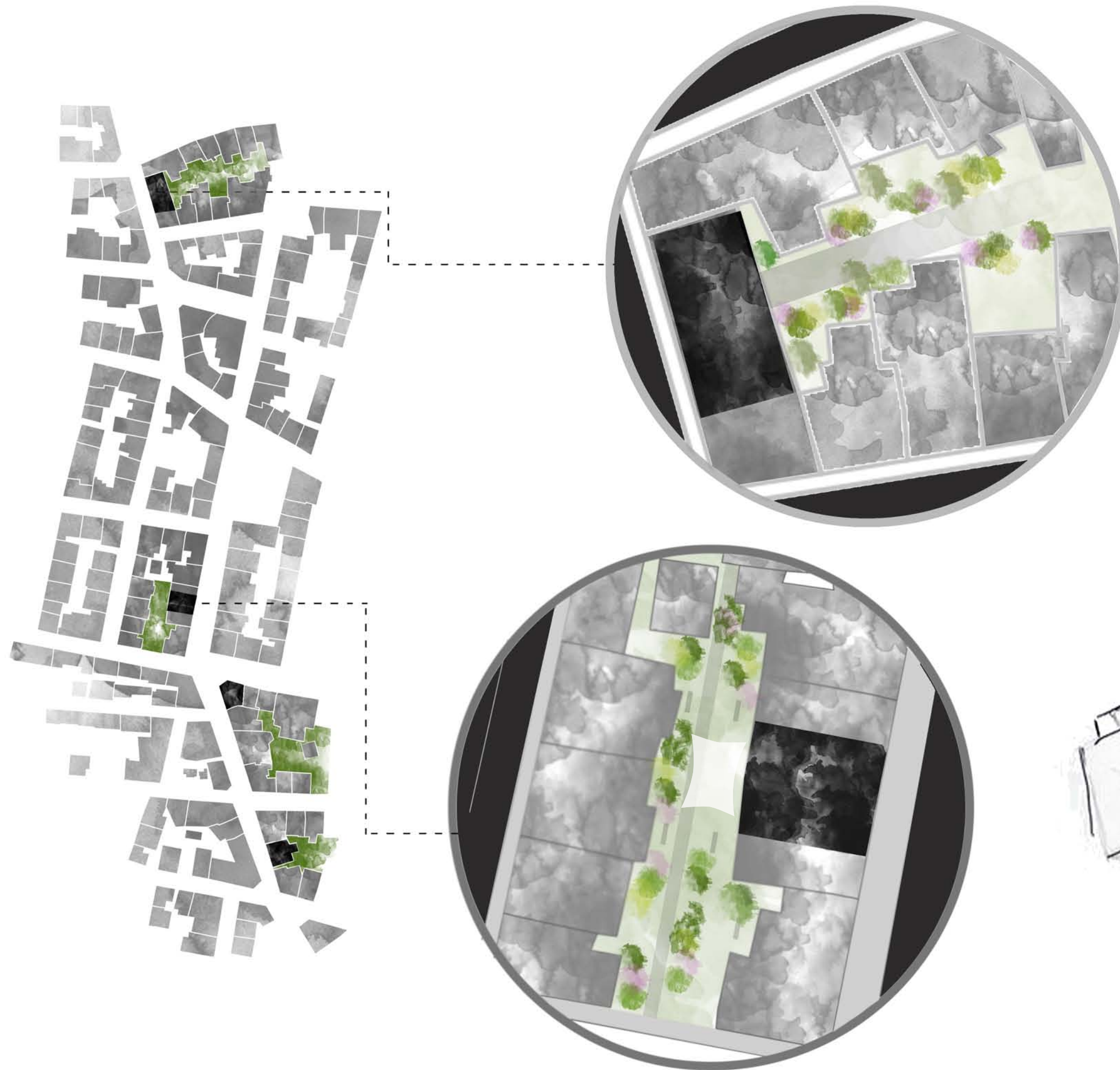
ο χώρος αυτός καλείται να στεγάσει πρωτοβουλίες σίτησης οι οποίες λαμβάνουν χώρα μέχρι στιγμής σε υπαίθριους-ανοργάνωτους χώρους

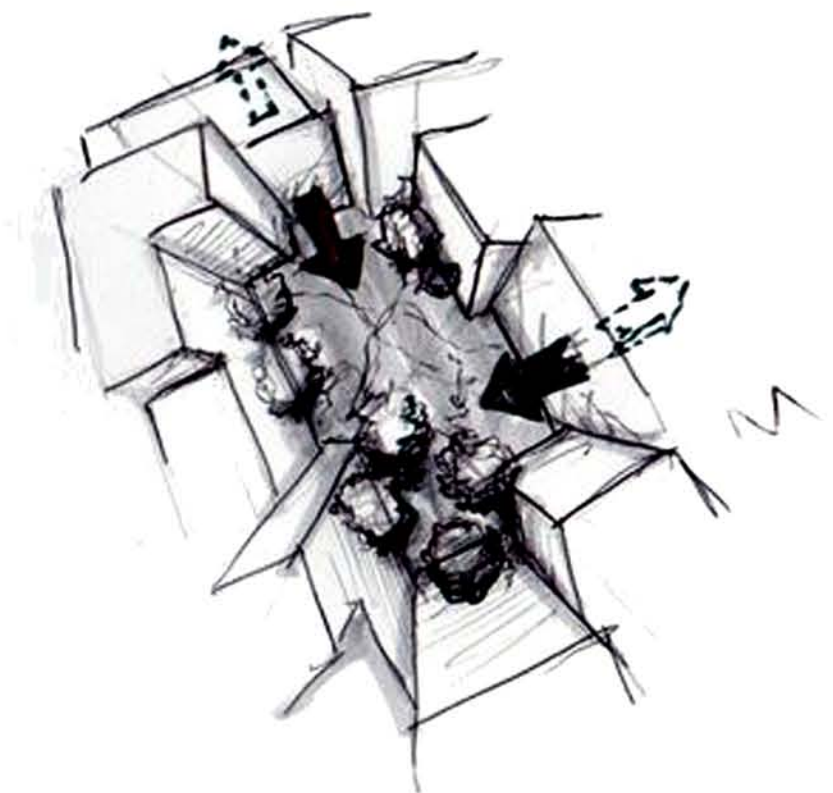
Στον ήδη υπάρχοντα χώρο του νηπιαγωγείου προτείνεται χρήση παρόμοια με την προηγούμενη, δηλαδή, χώρο φύλαξης και δημιουργικής απασχόλησης παιδιών

Κοντά στην πλατεία Αμερικής, ώστε να υπάρχει εύκολη πρόσβαση με τα μέσα μαζικής μεταφοράς προτείνεται η επανάχρηση του κενού αυτού κτηρίου ως κέντρο ηλικιωμένων

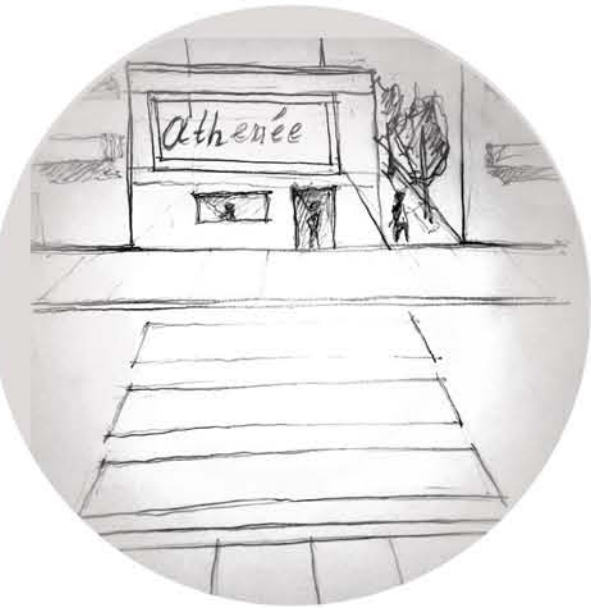

Προτείνεται η ενοποίηση των ακάλυπτων των οικοπέδων για τη δημιουργία κοινόχρηστου χώρου ο οποίος σχετίζεται με το δίκτυο κοινωνικού χαρακτήρα, όπου είναι απαραίτητο. Συγκεκριμένα, γίνεται εκμετάλλευση των ακάλυπτων των οικοδομικών τετραγώνων που βρίσκονται η δημόσια βιβλιοθήκη, η κοινωνική κουζίνα, ο χώρος απασχόλησης παιδιών και το κέντρο ηλικιωμένων. Με τον τρόπο αυτό ενισχύονται και αποκτούν περισσότερο δημόσιο χαρακτήρα οι πυρίνες κοινωνικού χαρακτήρα, ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται το πράσινο στην περιοχή.

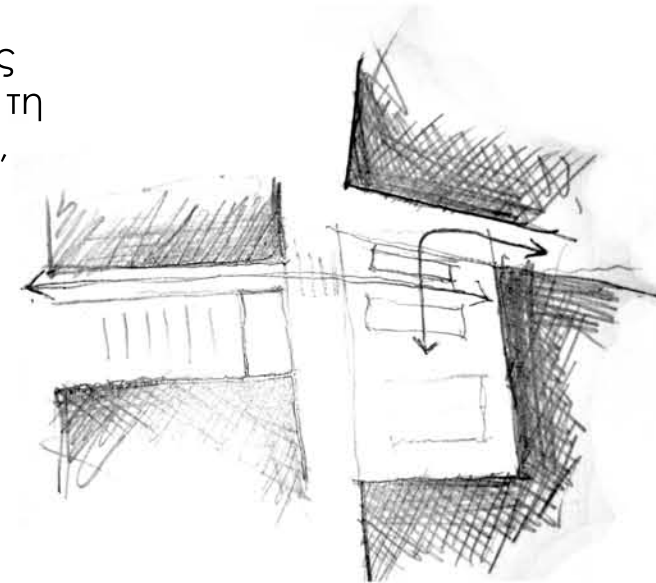

Η ζώνη αυτή αποτελεί το πολιτισμικό κεντρο της περιοχής καθώς εντοπίζονται 3 στοιχεία τα οποία με την κατάλληλη διαχείρισή τους μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης τόσο τοπικών όσο και υπερτοπικών χρηστών. Αρχικά, προτείνεται η επαναλειτουργία του κινηματογράφου Ατενέ σαν δημόσιος χώρος προβολών και σε συνδυασμό με την δημιουργία ενός πεζοδρόμου ο οποίος εισχωρεί στο χώρο του κινηματογράφου ενισχύοντας το δημόσιο χαρακτήρα του. Το δεύτερο πολιτισμικό στοιχείο της ζώνης είναι η εκκλησία του Αγίου Ανδρέα και η πλατεία η οποία αποτελεί χώρο συνάθροισης των κατοίκων της περιοχής. Τέλος εντοπίζεται το θέατρο Κνωσσός το οποίο δεν γίνεται εύκολα αντιληπτό όταν κανείς διασχίζει τη Λευκωσίας γεγονός που μπορεί να αλλάξει με τις προτεινόμενες παρεμβάσεις.

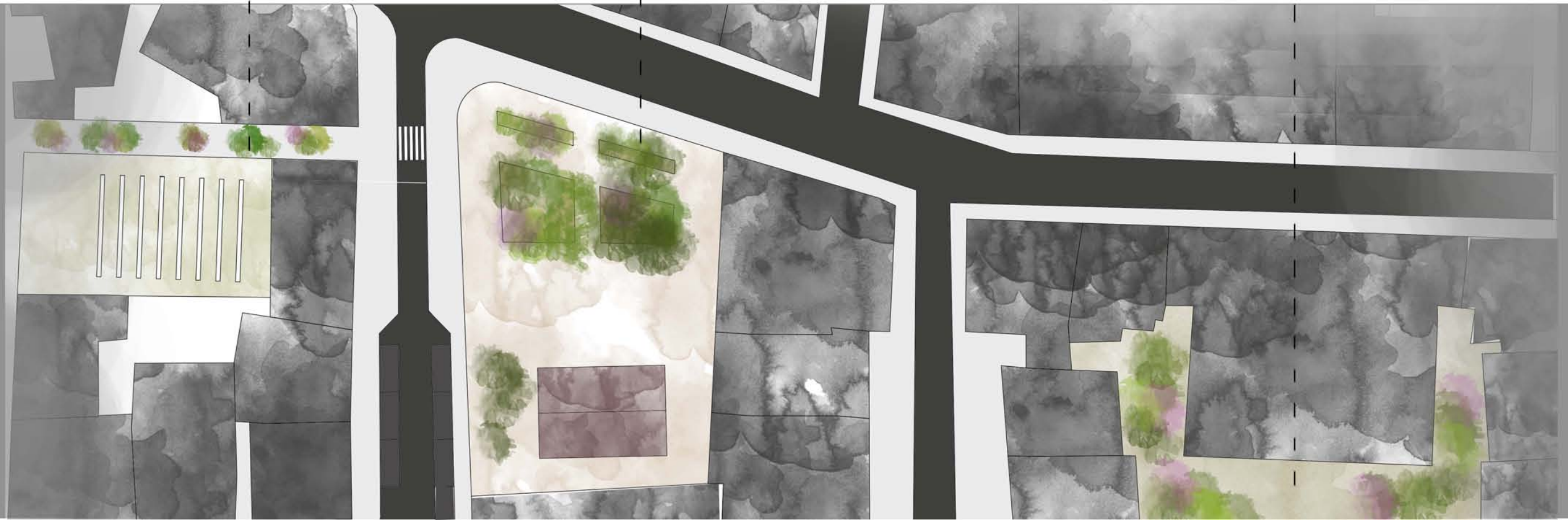

Στο σημείο αυτό
| προκειμένου να επιτευχθεί
| η ενοποίηση μεταξύ της
| Λευκωσίας και της
| Φιντίου, κατά μήκος της
| μακριάς πλευράς του
| κινηματογράφου Ατενέ
| δημιουργείται ένα
| πέρασμα το οποίο σε
| συνδυασμό με τη φύτευση
| μπορεί να αποτελέσει μια
| ενδιαφέρουσα εναλλακτική
| για την κίνηση του πεζού

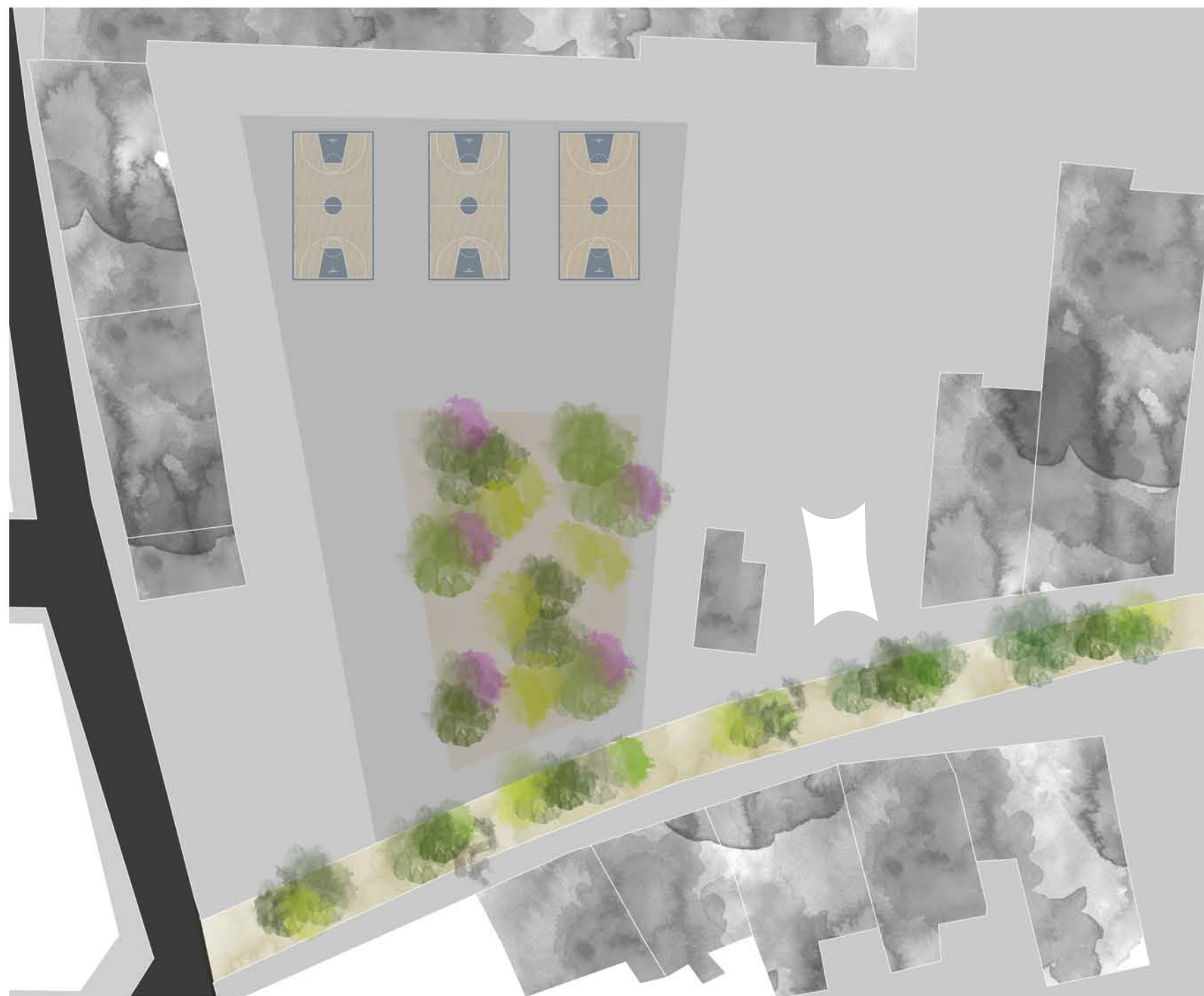
Στην πλατεία Αγίου Ανδρέα
| με βάση τις κινήσεις που
| προϋπάρχουν αλλά αυτές
| που δημιουργούνται από τη
| διάνοιξη του πεζοδρόμου,
| ενισχύονται και
| οργανώνονται οι ήδη
| υπάρχουσες φυτεύσεις.
| Έτσι υπάρχει μια νοητή
| συνέχεια κατά μήκος της
| ζώνης

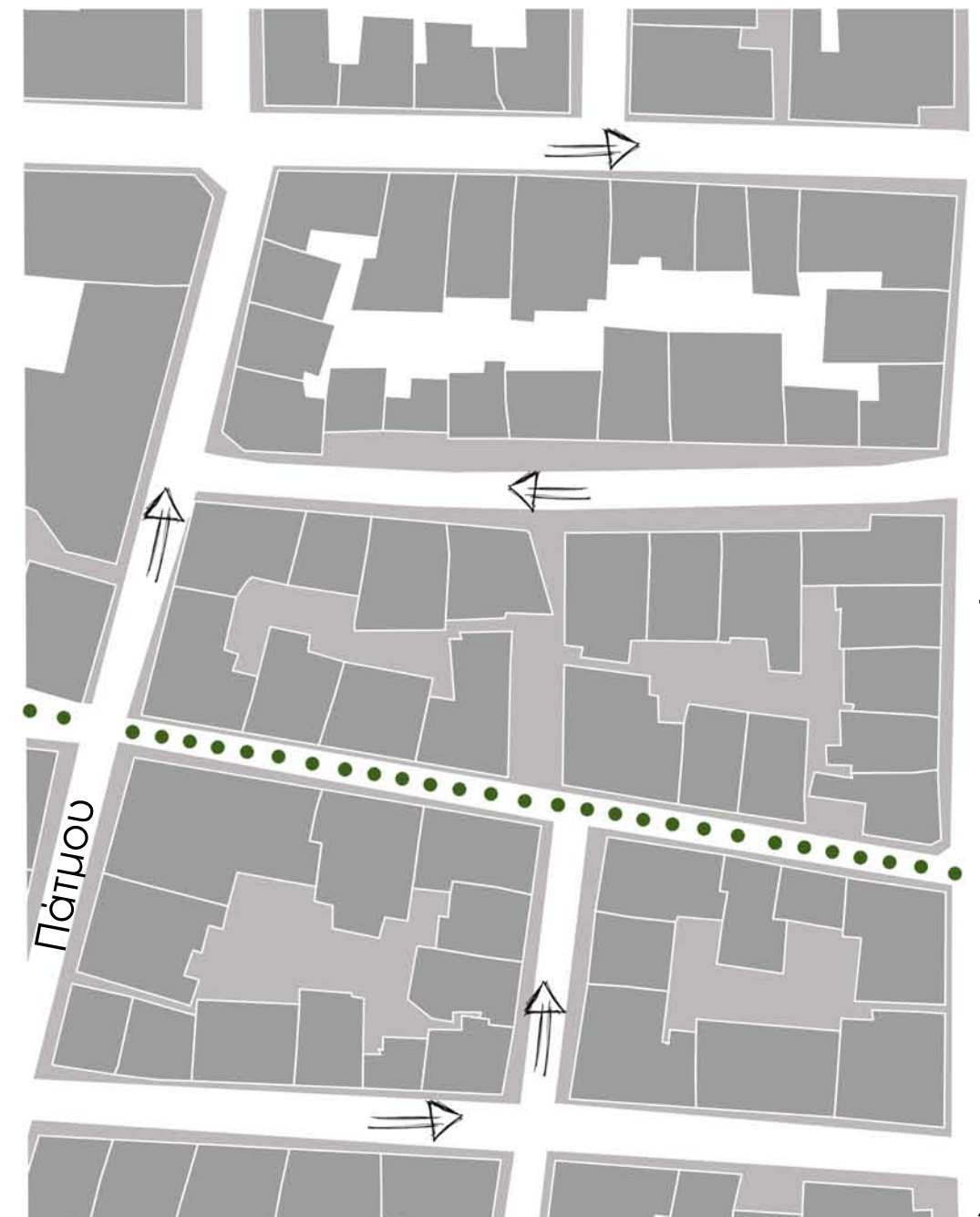
Το στοιχείο του πρασίνου
| εντοπίζεται και σε αυτό το
| σημείο, στο θέατρο
| Κνωσσός αλλά σε αυτή την
| περίπτωση καταλήγει το
| πράσινο δίκτυο στον
| ακάλυπτο του θεάτρου

Στην τρίτη και τελευταία ζώνη παρέμβασης, στόχος είναι η επαναδιαπραγμάτευση της διαχείρισης της Μιχαήλ Νομικού. Πρόκειται για ένα πεζόδρομο ο οποίος παρ'όλο που βρίσκεται σε καλή σχέση με τα σχολεία και θα μπορούσε να χρησιμοποιείται από τους μαθητές και τους γονείς για την ασφαλέστερη είσοδο-έξοδό τους από τα σχολεία, εξ'αιτίας ενός τοίχου που τον διαχωρίζει από αυτά, παραμένει σε αχρησία. Προτείνεται λοιπόν η αναίρεση αυτού του σκληρού ορίου και η μερική ενοποίηση της αυλής των σχολείων με αυτόν, χώρος που τις απογευματινές ώρες μπορεί να αξιοποιείται και εκτός από μαθητές. Επίσης, η επέκταση του πεζοδρόμου έως την Πατησίων θα βοηθήσει να γίνεται περισσότερο αισθητή η ύπαρξή του γεγονός που θα προσελκύσει ενδεχομένως υπερτοπικούς χρήστες και θα συμβάλει στην βελτίωση της αίσθησης ασφάλειας στην ζώνη αυτή

κλίμακα 1:500

κλίμακα 1:1000

Μετά τη μελέτη της περιοχής μεταξύ πλατείας Αμερικής και πλατείας Κολιάτσου, οργανώνουμε την γενική πρόταση σε δύο βασικές κατευθύνσεις. Αρχικά, η πρώτη αφορά στην ανάπλαση κι αναβάθμιση του αδόμητου χώρου [είτε είναι δημόσιος είτε ιδιωτικός] με στόχο τη δημιουργία ενός δικτύου μεταξύ των γειτονικών χώρων πρασίνου. Αυτοί οι χώροι στην περιοχή είναι οι ελεύθεροι δημόσιοι χώροι (πλατείες Αγ. Ανδρέα και Καλλιγιά) καθώς δεν υπάρχουν δοσμένοι χώροι να φιλοξενήσουν πράσινο λόγω της πυκνής δόμησης της περιοχής. Για την προσθήκη σημείων στο δίκτυο αυτό, γίνεται εκμετάλλευση συγκεκριμένων ακαλύπτων που ευνοούν το γενικότερο σύστημα λειτουργίας της περιοχής. Στο πλαίσιο της συνολικής θεώρησης της Περιοχής Μελέτης, το προτεινόμενο πρόγραμμα αποτελείται από ήπιες παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν ως στόχο τη βελτίωση ποιότητας του δημόσιου χώρου. Σε αυτήν την κατεύθυνση ανάπλασης περιλαμβάνεται κι η επεξεργασία του οδικού δικτύου μέσα στην περιοχή με στόχο την ηπιοποίηση της κυκλοφορίας και τμηματικές πεζοδρομήσεις σε επιλεγμένα τμήματα μικρών οδών.

Σε δεύτερο επίπεδο, εστιάζουμε στην κάλυψη των αναγκών των κατοίκων της περιοχής σε χώρους που φιλοξενούν κοινωνικές υποδομές, εκπαίδευση και πολιτισμό στο υφιστάμενο κτιριακό δυναμικό. Επίσης, μέσω της αλλαγής χρήσης επιλεγμένων σημειακά ισόγειων χώρων, που εντάσσονται στην κατηγορία του μη χρησιμοποιούμενου κτιριακού αποθέματος, ενισχύουμε την κοινωνικο-πολιτική ζωή, εμπλουτίζοντας της με τον αναγκαίο εξοπλισμό.

Οι βασικοί μας στόχοι είναι η κάλυψη των ελλείψεων σε χώρους κοινωνικής υποδομής μέσω επανάχρησης και επανασχεδιασμού του διαθέσιμου δυναμικού της περιοχής, ώστε να γίνει παράγοντας αναβάθμισής της, με παράλληλη διατήρηση και ενίσχυση του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της περιοχής. Επίσης είναι η δημιουργία συνεκτικού δικτύου δημοσίων ή κοινόχρηστων χώρων κτισμένων και ανοικτών με παράλληλη ενίσχυση του υψηλού κυρίως πρασίνου.

Στοχεύουμε στη βελτίωση των συνθηκών κίνησης των πεζών και η ανασύσταση του δρόμου ως δημόσιου χώρου [περιορισμός της κίνησης].

Το νέο αυτό δίκτυο έχει την ιδιότητα προτύπου [case study] το οποίο θα μπορούσε να επαναληφθεί σε γειτονικές περιοχές ή περιοχές με αντίστοιχα χαρακτηριστικά και παθογένειες.

Τύποι προτεινόμενων πεζοδρόμων:

Για τη διαμόρφωση του δικτύου ροής πεζών προτείνονται δύο κατηγορίες πεζοδρόμων: Αμιγείς πεζοδρόμοι. Σε αυτούς επιτρέπεται η κίνηση τροχοφόρων άμεσου ανάγκης καθώς και τροφοδοσίας καταστημάτων σε ορισμένο ωράριο.

Μικτοί πεζοδρόμοι χαμηλού κυκλοφοριακού φόρτου. Πρόκειται για διαμορφώσεις δρόμων με πλατιά πεζοδρόμια και φυτεύσεις και καθορισμένες θέσεις στάθμευσης.

(1999, Κυριακή 28 Μαρτίου). Αφιέρωμα: Οδός Πατησίων, από τα χρόνια του Όθωνα στο 2000, Καθημερινή, σσ. 28

Καρύδης Δ. (2008). Τα επτά βιβλία της Πολεοδομίας, Εκδόσεις Παπασωτηρίου Βαΐου Ν. Μάρκου Μ. Μίχα Ε. Παγώνης Θ. , Λυκογιάννη Ρ. (2011). Σχεδιασμός Αστικού Χώρου, ΕΜΠ - Σχολή Αρχιτεκτόνων - Τμήμα Πολεοδομίας και Χωροταξίας

Βαΐου Ν. (2007). Διαπλεκόμενες καθημερινότητες και χωροκοινωνικές μεταβολές στην πόλη, μετανάστριες και ντόπιες στις γειτονίες της Αθήνας, ΕΜΠ - Σχολή Αρχιτεκτόνων - Τμήμα Πολεοδομίας και Χωροταξίας

Μπόμπολας Κων/νος (2005). Ανασφάλεια, οικονομικοί μετανάστες και μεταλλαγές των κεντρικών περιοχών της Αθήνας : η περίπτωση της περιοχής στην Πλατεία Αμερικής Πατησίων. ΔΠΜΣ Σπουδαστική, ΕΜΠ - Σχολή Αρχιτεκτόνων - Τμήμα Πολεοδομίας και Χωροταξίας

Βασιλική Κουφοπούλου (1999) .Πολεοδομικές μελέτες αναβάθμισης τμημάτων πόλης : μελέτες περιπτώσεις: α. οι γειτονίες Αγ. Τριάδος, Καλλιγιά, Αγ. Μελετίου, Πλ. Αμερικής και τμήματος της γειτονιάς Αγ. Νικολάου της συνοικίας Πλ. Αμερικής, του 6ου Δημοτικού Διαμερίσματος του Δήμου Αθηναίων β. Παγκράτι. ΔΠΜΣ Σπουδαστική, ΕΜΠ - Σχολή Αρχιτεκτόνων - Τμήμα Πολεοδομίας και Χωροταξίας

Δυνατότητες και προοπτικές των προγραμμάτων ανάπλασης Προτάσεις για ένα νέο οργανωτικό σχήμα
Δημήτρης Λουκόπουλος, Αρχιτέκτων Πολεοδόμος · Γιάννης Πολύζος, Αρχιτέκτων Πολεοδόμος, Επικ. Καθηγητής ΕΜΠ · Γιάννης Πυρρωτής Αρχιτέκτων Πολεοδόμος · Φωτεινή Τούντα, Αρχιτέκτων

Κωνσταντίνα Μπαλαφούτα (2002) .Δυο πλατείες στα Πατήσια : μελέτη του δημόσιου χώρου σε μια γειτονιά, Διάλεξη, ΕΜΠ - Σχολή Αρχιτεκτόνων

Ηλεκτρονικές πηγές / online resources

Άγιος Ανδρέας (Πατήσια) / Πατησίων <https://sites.google.com/site/plateiakalliga/home> / ένωση πολιτών πλατείας Καλλιγιά www.kathimerini.gr / οι φρουροί της πλατείας Καλλιγιά